

Inhoud

Voorwoord door Sophie de Schaepdrijver	9
Dankwoord	13
De werkelijkheid	15
De vaderlandse diensten van de Archiefcommissie	18
Over hoeveel terechtstellingen wegens vaderlandse diensten gaat het?	21
Over 007, het redden van de wereld en de werkelijkheid	23
1914, spionitis	27
Von Schlieffen, Zilveren Helmen, Dikke Bertha en Zivilisten	34
<i>Jules Descheutter</i>	40
Versterkte vesting Antwerpen, de Rijkswacht en de onderwaterzetting van de IJzervlakte	41
Clooten en de Rijkswacht	42
1914, in het bezette land...	47
De hemel, het vagevuur en de hel: over het Okkupationsgebied, het Etappengebied, het Marinegebied en het Operationsgebied.	47
Over het Komiteit, Papierscheine, Meldeämbter, Zivilarbeiterbataillone en de Flamenpolitik	51
Smokkel en den draad	55
1914-1915, de inlichtingendiensten en de Belgen in het buitenland	63
Over geallieerde inlichtingendiensten, hun missies en hun rekrutering	64
<i>Pégoud – DP – Stevens</i>	67
<i>Fara</i>	69
<i>Pierre Claes</i>	72
<i>Camiel Ottevaere</i>	75
Over de vluchtelingen en het rekruteren van spionnen in het buitenland	77
<i>Henri Van Bergen</i>	79

1915-1916, de Belgen spioneren	81
Ondertussen achter de linies...	87
Gent	88
Drongen, Sint-Denijs-Westrem en Melle	91
<i>Aloïs Van Keirsbilck</i>	93
<i>Waar woonde de spion?</i>	97
<i>Leonie Rammeloo en Emilie Schatteman</i>	99
<i>Gustaaf Marquenie</i>	100
Victor Remy	101
1916, de Duitsers slaan toe	105
In Nederland	105
De Gentse afdeling	107
<i>Ondervragingen</i>	109
Proces en strafmaat	114
<i>Edith Cavell: het perfecte slachtoffer</i>	116
1916, de broers Mus	125
Het vertrek van Victor Remy en de Brusselse sectie	125
<i>Vrouwen in het verzet</i>	127
<i>De terechtstelling van vrouwen</i>	131
Koerierdienst	134
Mensensmokkel en valse papieren	137
Gaston Creemers in diskrediet	139
Vliegveldspionage en sabotage	142
Spionage in het Marinegebied	147
1916, de Duitsers spannen hun net: de aanhoudingen en de val van de dienst	155
<i>De Duitse politie in het bezette land</i>	155
<i>Arrestaties</i>	174
<i>Gevangenis</i>	176
Het Belgisch netwerk Colon ontmanteld	177
Veroordelingen in Brugge	181

1916, Pierre Mus op de vlucht	185
Pierre Mus neemt de benen	185
Verdere aanhoudingen bij de Brusselse afdeling...	190
In Brugge...de eerste terechtstellingen	194
<i>August Sucaud: de eerste terechtstelling</i> <i>wegens hoogverraad in België</i>	197
In Gent...	198
<i>Alphonse Matthijs</i>	199
1916, processen in Gent en Brussel	205
In Gent	205
<i>Den Pruisischen Bloedraad: het proces en de rol van</i> <i>de advocaat</i>	209
Het proces Colon	220
<i>De terechtstellingen in Bergen: 2 maart 1916</i>	223
Van genadeverzoek naar de strafuitvoering en de bekendmaking	227
Gratieverzoek	227
De laatste nacht en de laatste brief	228
De executie	230
<i>De terechtstelling van Edith Cavell</i>	237
<i>Henri Siquet</i>	246
De bekendmaking	252
1916, executies in Brussel en Gent	257
Veranderingen bij de directie in Vlissingen	257
Gent	258
We zijn foutu	261
Het graf van De Clercq	269
1916, de Brusselse connectie	273
Aan het front	273
In het bezette gebied	274
Affaire Mus et consorts	277
Bange tijden	280
Uitstel van executie	284
<i>Huwelijken in de gevangenis</i>	286

1917, Ambulants-Gendarmes: het netwerk ontmanteld	291
Opnieuw verraden	291
Irma Van Meerssche	295
Het proces	303
Laatste nacht en de terechtstelling	308
1917-1918	313
1918-2009, voor den kop geschoten	317
Op zoek naar broer en zus Van Meerssche	317
De terugkeer van de gevangenen	325
De rouw	327
De begrafenis:	
Was dat nu een Begrafenis of een Triomftocht?	328
<i>De eerste en laatste ontgraving in Gent</i>	332
<i>De begrafenis van onderpastoor Octaaf Declercq</i>	339
Monumenten	341
Collectieve monumenten	341
<i>Het Gentse executieoord</i>	343
<i>Dulce et decorum est pro patria mori</i>	348
<i>Brugge: de plaats van de terechtstelling</i>	349
Lokale individuele monumenten	355
<i>Huldebetooging aan de Gefusiljeerden,</i>	
<i>Gesneuvelde Soldaten en Politieke Gevangenen</i>	359
Gemeentelijke monumenten	367
Straatnamen	369
Onderscheidingen	378
De andere spionnen	380
Eindnoten	385
Bronnen en bibliografie	443
Namenregister	473